

נועם שיח

שיחות אב"ד סאנטוב שליט"א

דבי מלכא בגילופין - ח

משפטים - ר"ח אדר תשפ"א

מכון אפריון לשלמה



לייקווד תשפ"א

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד



הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com



לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות
נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת
האי גברא רבא יקירא, חוב"ט
הרה"ג ר' יהושע רוזנפלד שליט"א
ראש הכולל "רוח חיים" - מחשובי מתפללי ביהמ"ד סאנטוב
לרגל שמחת האויפריף של בנו
החתן היקר המופלג בתורה ויראת שמים
החתן ברוך דוד נ"י
בורא עולם בקנין השלם זה הבנין

הגה"צ רבי חיים מאיר הלוי ואזנר זצוק"ל

מתוך דברי תורה ש"ק פרשת אחרי-קדושים תשע"ה

בשבוע שעעל"ט שמעתי עובדא נפלאה מאת ידידנו המשפיע המפורסם הרה"צ רבי אהרן טוסיג שליט"א משגיח רוחני בישיבת אלכסנדר, מהיושבים ראשונה בקרית מלך רב - קרית וויז'ניץ, וכך סיפר:

פעם אחת - בחודש אלול - הייתי נוכח בשיעור שמסר פוסק הדור הגאון האדיר בעל "שבט הלוי" זצוק"ל. לקראת סיום השיעור אמר כן: אנו עומדים עכשיו לפני הימים הנוראים, ובודאי רוצה כל אחד ואחד לעשות הכנה ראויה ורצויה כדבעי, ולכן - אומר ה"שבט הלוי" - חושבני, שבנוסף לכל סדרי הלימוד שיש לכל אחד ואחד, היה מן הראוי שיקבעו גם סדר ללימוד ספרי מוסר, ומרגלא בפומיה דמרגא החתם סופר זי"ע, שביום שהוא אינו לומד מוסר, הוא מרגיש ירידה למשך ארבעה שבועות...

כל הנוכחים הביטו אחד על רעהו בתימהון, כי הלא ידוע לכל, מה דמתאמרא בבי מדרשא, שהחת"ס העיד על עצמו שביום שאינו לומד מוסר הרי הוא מרגיש ירידה במשך "כל אותו היום", וכן כתוב בספר חוט המשולש בתולדות חייו של החת"ס, ועוד כמה מקומות, שבאותו יום היה מרגיש ירידה, ואילו ה"שבט הלוי" אומר בשמו שהרגיש כן למשך "ארבעה שבועות", אך כמובן שאף אחד לא אמר שום דבר.

מספר רבי אהרן, שלאחר השיעור ניגש אל בנו הגדול של מרן ה"שבט הלוי" ה"ה הגאון הגדול רבי חיים מאיר הלוי ואזנר שליט"א (קעת גאב"ד זכרון מאיר), ושאל אותו אם הוא יודע את המקור של "ארבעה שבועות", אך רבי חיים מאיר שליט"א אמר לו שאינו יודע. ואז ביקש רבי אהרן ממנו שיועיל בטובו לגשת אל אביו הגדול, ולבקש ממנו להודיעו איה מקור דבריו, ועל זה אמר לו רבי חיים מאיר כדברים האלה: דע, שבמשך השנים שמעתי מאבי הרבה דברים נפלאים, וגם דבר זה שעליו אנו דנים כבר שמעתי מפיו כמה פעמים, אמנם "איך פרעג נישט קיינמאל דעם טאטן איבער קיין שום זאך אלס כיבוד אב" - מעולם לא שאלתי על דבר שאמר "מה המקור?" - "מי בעל דברים?" - "ממי שמעת את זה?" ...

והמשיך רבי אהרן וסיפר, שלבסוף ניגש הוא בעצמו לשאול את מרן בעל "שבט הלוי" למקור דבריו, והוא השיב לו, ואחר כמה שנים מצא איה מקור בספר אחד, ואז חזר ואמר לה"שבט הלוי" מה שמצא באתו ספר... וכן המשיך רבי אהרן להאריך בפרטי המעשה.

אני לא אמשיך את המעשה, אני רוצה לעצור כאן ולהשתעשע בנקודה נפלאה זו שהזכיר בדבריו כבדרך אגב - ולא היתה נוגע לעצם המעשה שסיפר מבעל "שבט הלוי" - כי דבר זה עשה עלי רושם.

הבה ונתבוננה - יהודי שהוא בעצמו זקן ואדם גדול - ומעיד על עצמו שמעולם לא שאל את אביו שום דבר על מה שמע ממנו! אף פעם לא שאל אותו "מה המקור!" ואפילו בכגון דא, שדברים ידועים הם ממרן החת"ס - לא כמו שאמר אביו - והרי הוא בחינה של תורה הוא וללמוד אני צריך! - מ"מ לא רצה לשאול את אביו את מקור הדברים! וגם כשביקשו ממנו לגשת אליו - הוא עדיין לא רצה...

בשנת תשס"ח התקיימה שבת התוועדות לחסידי וויז'ניץ בארה"ב וקנדא, בראשות האורח הנעלה מארץ ישראל, ה"ה בנו הגדול של מרן הגה"ק בעל "ישועות משה" זי"ע (קעת מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק), ופסגת ההתוועדות היתה הסעודה דצפרא דשבתא, שאכלו כולם ביחד עם האורח הגדול שליט"א, ואני זכיתי להיות אז נואם הכבוד, וכך אמרתי בתוך הדברים:

ידוע מה שאומרים העולם, "ברא כרעיה דאבוה", ובאמת מקורו דקום בדברי חז"ל (מסכת עירובין דף ע' ע"ב), וכונת הדברים הוא, שבן הרי הוא ברכיו של אביו, אלא שבאמת יש לברר ענין זה, מה ענין 'ברך' לכאן, האם לא היה מן הראוי יותר להמשיך את הבן ל'ראשו' של אביו, או שהבן הוא 'יד מינו' של אביו?

ברם פשטו של דבר כך הוא, שהנה ה'ברך', על ידה מגביה האדם את עצמו ועל ידה הוא כורע - 'כורע על ברכיו' (ראה מלכים א' ח', נ"ד), על ידה הוא מתעלה - ועל ידה הוא גם נופל, זהו הכוונה במאמר חז"ל 'ברא כרעיה דאבוה', שהבן הוא ה'ברך' של אביו, בכוחו של הבן להגביה ולהעלות את כבודו של אביו, וחלילה הוא גם יכול להשפיל אותו - ועל זה אמרתי, שעל האורח הגדול - ה"ה בנו הגדול של הרבי - שפיר יוכלים לומר 'ברא כרעא דאבוה', כי הוא מרים את קרנו של אביו וכבוד בית וויז'ניץ...

האמת הוא, שאין לי קשר אישי עם הגאון רבי חיים מאיר ואזנר שליט"א - פגשתי אותו כמה פעמים בשמחות של חתנו ה"ה ידידי מנעורי ש"ב כ"ק מרן האדמו"ר מקאסוב שליט"א, וכן ראיתי אותו כמה פעמים בהיותי אצל אביו מרן בעל "שבט הלוי" זצוק"ל, אך כמדומני, שעובדא נפלאה הנ"ל דיו לומר עליו "ברא כרעיה דאבוה", כי בהנהגה נעלה כזה הרי הוא מרומם את כבודו של אביו...

קהל זכרון אלעזר סאנטוב

על שם הנה"ק רבי אלעזר לעוו ז"ע בעל "שמן רוקח" אב"ד סאנטוב
ועל שם נינו הנקרא על שמו הרה"ח הנעלה מוה"ר יעקב אלעזר פרידמאן ז"ל

לעיקוואוד יצ"ו

✧ כסא דנחמתא ✧

מלך עולמים, שוכן שחקים, הוא ישלח נחמה ברחמיו העצומים,
להאי גברא רבא ויקירא, הגאון החסיד

רבי משה שמעון הלוי ואזנר שליט"א

אב"ד שאטוי פארק בלעיקוואוד
ונואם הכבוד אצל מלוה מלכה השנתי דקהלתינו

על השבר הגדול בהילקח ממנו עטרת ראשו, אביו הגה"צ

מרן חיים מאיר בן מרן שמואל הלוי זצוק"ל

כסא דנחמתא למשפחת חתנו

כ"ק אדמו"ר מקאסוב שליט"א

י"ד תמוז ה'תש"ס אר"י פ"א

בעל הנחמות ינחם את הדר"ג שליט"א וכל המשפחה הרוממה בתוך שאר אבלי ציון
בירושלים, ולא יוסיפו לדאבה עוד, ובקרוב נזכה לביאת גואל צדק ולתחיית המתים

החותמים בדמע

הנהלת הקהילה ומתפללי בית המדרש

דבי מלכא בגילופין - ח

פניני "נועם שיח" - בדרך צחות

איתא בחז"ל (מסכת שבת דף ל' ע"ב): דרבה מקמי דפתח להו לרבנן אמר מילתא דבדיחותא ובדחי רבנן¹.

וראה בפסיקתא דרב כהנא (פי"ב אות כ"ה), שבפנים הרהבה נראה להם הקב"ה לישראל, ובפנים שוחקות לאגדה...

¹ וראה בפתיחה לספר "פני יהושע" עמ"ס כתובות, אמר המחבר, יען כי מצינו בדברי חכמינו ז"ל דגרסינן במסכת שבת פרק במה מדליקין (דף ל' ע"ב) רבה מקמי דפתח להו לרבנן אמר מילתא דבדיחותא ובדיחי רבנן ולסוף יתיב באימתא ופתח בשמעתיה. ולעני"ד כמו זר נחשב לפרש דברים כפשטן שהיה אומר להם מילתא דבדיחותא ממש במילי דבדיחי דמלבד שהוא מוקצה מהדעת, אלא דבלא"ה לא יתכן לפרש כן דהא מייתי להא מילתא אהא דאמרינן לעיל מיניה שאין שכינה שורה לא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך שיחה ולא מתוך דברים בטלים אלא מתוך דבר שמחה של מצוה אמר רבי יהודה וכן לדבר הלכה ומקשינן עליה איני והאמר ר' גידל אמר רב כל ת"ח שיושב לפני רבו ואין שפתותיו נוטפות מר תכוונה כו' ומשני לא קשיא הא מקמי דליפתח הא לבתר דפתח כי הא דרבה מקמי דפתח כו' וא"כ משמע להדיא דמקמי דפתח הוא דקאמר רב יהודה וכן לדבר הלכה ופרש"י דצריך לפתוח במילי דבדיחותא ברישא וא"כ אי אפשר לפרש דהאי מילי דבדיחותא היינו מילי דבדיחי במילי דעלמא דהא אדרבה אמרינן להדיא בהיפוך שאין לפתוח בדבר הלכה מתוך אחד מכל אלו וכ"ש היכא דאיכא כולה לגריעותא.

אלא על כרחך צריכין אנו לפרש דהאי מילתא דבדיחותא צריך להיות בענין שמחה של מצוה דעליה קאי וא"כ יתכן לפרש באחד משני דרכים או שנאמר דהאי מילי דבדיחותא היינו ג"כ בדברי תורה שהיא שמחה של מצוה שמשמח הלב אלא שהיה אומר לתלמידיו אף שלא אליבא דהילכתא אלא כדי לחדד בו לתלמידים כדאשכחן להדיא בכמה דוכתי ברבה גופיה דאמרינן ורבה לחדודי לאביי הוא דעביד. וכל זה הוי מקמי דפתח בשמעתיה אבל לבתר דפתח הוי יתיב באימתא וקא מגמיר להו אגמורי לאסוקי שמעתא אליבא דהילכתא. או שנאמר דהני מילי דבדיחותא שהיא שמחה של מצוה היינו במילי דאגדתא שמשמח לבו של אדם שאגדה מושכת לבו של אדם לדברי תורה. עכ"ל"ק.

בתקופת הקורונה, שאל מחותן את השדכן "מה הם המעלות של הבחור?" אומר השדכן "הבחור מקפיד להתפלל ביחידות, אינו הולך למקוה, אינו הולך לשיבה, אינו מעורב בין הבריות..." השידוך נגמר בכי טוב בשעה טובה ומוצלחת...

הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע נודמן יחד עם מחותנו, הרה"ק רבי חיים מקאסוב זי"ע. רבי חיים היה אוכל כדרכו ורבי ישראל רק נגע באוכל, טעם משהו ומיד משך ידו. שאלו רבי חיים למה אין המחותן אוכל?

ענה רבי ישראל, כי בשעה שירדנו לעולם הזה, התנינו תנאי עם הגוף שלא ליהנות מהעולם הזה כלום. כששמע זאת רבי חיים משך אף הוא ידו מן הסעודה. שאלו רבי ישראל ולמה לא אוכל המחותן כלום? האם גם הוא התנה תנאי כזה? לא, השיב רבי חיים, אלא בליל שבת אנו אומרים למלאכים "בואכם לשלום" ומיד אומרים "צאתכם לשלום", כי לא שייך לאכול עם מלאכים...

מסופר שבעת שהרה"ק רבי שלמה מבאבוב (השני) זי"ע ביקר בארץ הקודש לכבוד שמחת החתונה של נכדו עם נכד מרן בעל ה"ישועות משה" מוויז'ניץ זי"ע, אזי כל אדם שניגש אליו בעת שמחת החתונה לברכו בברכת מזל טוב, קם כ"ק מרן האדמו"ר מבאבוב בפניו מלא קומתו לברכו אף הוא מלא חופניים ברכות – בבחי' כל עצמותי תאמרנה.

הרבי מוויז'ניץ בעל ה"ישועות משה" הביט כל העת על האדמו"ר מבאבוב, והתפעל מאוד מעבודתו הגדולה בעת החתונה. לפתע פנה הרבי מוויז'ניץ אל הרבי מבאבוב ושאל אותו "באבובער רב, מנין לכם כאלו כוחות, והלא כעת באתם מנסיעה ארוכה מאמריקא, והינכם כבר יהודי מבוגר, אני אין לי את הכוחות האלו, מנין לכם כוחות אלו?".

השיב לו הרבי מבאבוב בשאלה "וויז'ניצער רבי, האם אתם שותים קפה בכל בוקר?", אמר לו הרבי מוויז'ניץ "כן", שאל הרבי מבאבוב "ומי עושה את הקפה?", ענה הרבי מוויז'ניץ "הגבאי", אמר לו הרבי מבאבוב "אני גם שותה כל בוקר קפה, אמנם אני – לא די שאת הקפה שלי הנני מכין לי בעצמי, אלא שגם את הקפה לגבאי הנני מכין בעצמי"...

בספר "שיח צדיקים" (ברית מילה, עמ' קכו) הביא דבר נפלא, וכך כתב שם:

שמעתי מהרה"ח רבי פנחס מנחם מלאך ז"ל: פעם ניגש לכ"ק האדמו"ר בעל "פני מנחם" מגור זצ"ל זקן אחד, ואמר בשמחה ובהתרגשות: אני עוד זוכר את הברית של הרבי בפולין! ענה לו ה"פני מנחם" על אתר בחריפות: צריכים להיות "שומר הברית" ולא "זוכר הברית"...

הגה"צ רבי אייזל חריף זצ"ל היה נוסע בעגלה בחברת אחד מעשירי העיר, אירעה להם תקלה והעגלה נהפכה על צדה ושניהם

יחד נפלו לתוך שלולית בוץ. צחק רבי אייזל ואמר: הנה נתקיים בנו מה שאמרו חז"ל (מס' גיטין דף נ"ט ע"א) "תורה וגדולה במקום אחד"...

זכיתי ב"ה לשהות כמה שבתות בבני ברק כשמרן הגה"ק בעל "תורת מרדכי" מוויזשניץ-מאנסי זי"ע שהה שם במחיצתו של אחיו מרן הגה"ק בעל "ישועות משה" מוויז'ניץ זי"ע, והאחים הק' ערכו ביחד את הטיש בשבת קודש.

היה זה מחזה נורא הוד לראות איך שמרן ה"ישועות משה" מכבד את אחיו הצעיר מרן ה"תורת מרדכי", וב' האחים התחלקו ביניהם בתפילות השבת ובזמירות בעת עריכת השולחן.

בצפרא דשבתא לאחר התפילה, התקיים כל שבוע "קידושא רבא" בבית הרבי בעל ה"ישועות משה" לכל האורחים. באחת השבתות שהרבי בעל "תורת מרדכי" שהה אצל אחיו, כשנכנסתי לקידוש, ראיתי שבמזרח היו מוכנים שלש כסאות, האמצעי עבור ה"ישועות משה", בצד ימין לאמה של מלכות – הרבנית הצדקנית אשת חבר של מרן ה"אמרי חיים" זי"ע, ובצד שמאל של הרבי היה מוכן כסא עבור אחיו הצעיר של הרבי, ה"תורת מרדכי".

הרבי ה"ישועות משה" הגיע, והתיישב במקומו, והאמא ג"כ התיישבה על מקומה לימינו, אך הרבי ה"תורת מרדכי" עדיין לא היה, וה"ישועות משה" המתין עליו עד שיבוא. האמא אתה שהרבי אינו מקדש, התכופפה לראות מה קורה, וראתה שהכסא בצדו השמאלי של הרבי ריק, אז שאלה "וואו איז מוטעל'ע?"...

שמעתי מכ"ק אדמו"ר מ"תולדות מרדכי" שליט"א, שפעם היה בבית המדרש אחד בשלושת ימי הגבלה, וראה שבקאווע שטיבל היו שני אברכים שיושבים ואוכלים סנדווייטש [סנדווייץ] קודם שהולכים לכולל, ואברך אחד אמר לחבירו, "הסנדווייטש הזה אינו טוב", ועמד שם חסיד גור אחד שהעיר להם בחריפותו, שהוא אינו יכול לסבול שבשלושת ימי הגבלה עסוקים בשטויות כאלו, ואמר לו אחד משני האברכים "היכן כתוב שבשלושת ימי הגבלה אסור לדבר מעניינים כאלו?", השיב לו החסיד הזה, "קודם תגיד לי אתה היכן נאמר שאסור להיכנס לבית המדרש בליל כל נדרי עם התול ולהניחו על הברכיים ולשחק עמו"...

סיפר הרה"צ רבי שמואל יעקב נויפעלד שליט"א מעיה"ת לייקווד, שבעת שהיה כ"ק מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע בלונדון, היה זה בפרשת שלח והאכסניה של הרבי היתה בבית כ"ק מרן האדמו"ר מסטאניסלאוו זצ"ל.

ליד האכסניה היה מקוה שם התכוין הרבי ללכת למקוה בצפרא דשבתא קודם התפילה, והרבנית אשת חבר של הרבי ע"ה נודע לה שהמקוה אינה חמה, ולכן אמרה לרבי שלא טוב לו ללכת לאותה מקוה כי אין המקוה חם וזה לא טוב לבריאותו, והוא צריך ללכת למקוה חם, ואמרו המקורבים שהמקוה הקרובה ביותר לבית האכסניה הוא מרחק הליכה של חצי שעה, אך עם כל זאת לא הסכימה הרבנית לוותר על דרישתה, ואמרה שחייבים ללכת לשם היכן שיש מקוה חם.

למחרת בבוקר, יצאו הרבי וכ"ק הרבי מסטאניסלאוו ביחד מרחק של חצי שעה עד להמקוה המרוחקת שהיה מקוה חם, אך

ביציאתם מהמקוה ירד לפתע גשם חזק מאוד והם נרטבו עד לשד עצמותם, כשחזרו לבית האכסניה, נענה הרבי בבת שחוק ואמר "אזא פנים האבן מיר אז מען פאלגט די ווייבער" [כזה פנים יש לנו כשמצייתים לנשים]...

בפסוק נאמר (בראשית ג', ז'): ויתפרו עלה תאנה ויעשו להם חגורות. מיתאמרא משמיה דהרה"ק מאלכסנדר זי"ע לבאר למה עשו את החגורות דווקא מעלי תאנה, דהנה החסידים היו נוהגים ללכת עם חגורה על בגדיהם, ותכליתה היא לאסור את הגוף לשום מתג ורסן לתאותיו שלא יתפרצו יותר מדאי, ואדם הראשון בטרם שהייתה לו חגורה לא ידע לשום מעצור לתאותו ונכשל ואכל מעץ הדעת, ובעשותו לו חגורה מעלי תאנה, בעזרת החגורה יכול להשים מעצור לתאותו עוד, וסיים "דורך די גארטל האט ער געוויזן דעם יצר הרע א פייג"...

בזכירת מעשה עמלק נאמר בפסוק (דברים כ"ה, י"ח): אשר קרך בדרך ויזנב בך. ואיתא בספה"ק, "אשר קרך בדרך" – "קרך" הוא מלשון "קרירות", העמלקים ציננו – האבן אפגעקילט – את בני ישראל מהאידישקייט שלהם, ואיך הצליחו לעשות כזה דבר? אומר הפסוק "ויזנב בך" – ואומר רש"י "מכת זנב", הם לקחו את כל האידישקייט והכניסו את זה לשוואנצנות...

בעיר אחת היה בעל תוקע שבשנה אחת לא הצליח לתקוע שום תקיעה באופן המועיל, כל תקיעה היה שברים וכל שברים היה תרועה, ולא הייתה שום תקיעה כדבעי. לאחר התפילה צעקו עליו כל המתפללים שהוא אינו יכול לתקוע כלל, ושאינם רוצים שימשיך לכהן כבעל תוקע בעיר, לאחר שהתברר שאינו יכול לתקוע.

הבעל תוקע חזר לביתו מושפל ונעלב בפחי נפש, וכשחזר לביתו ונטל ידיו לסעודה, הגישה לו בני ביתו צלחת מרק שהיה חם ביותר, והוא לא הצליח לאכול מרוב צערו, והתחיל לסובב עם הכף סביב הצלחת הלוך ושוב, כשהבחינה בני ביתו שאיננו אוכל, שאלה אותו למה אתה לא אוכל, אמר לה כי זה מאוד חם ואינני יכול לאכול כל כך חם, אמרה לו: אם זה חם, אז תנשב על זה שיתקרר "בלאז", האם אתה לא יכול לנשב? – קענסט נישט בלאזן?

שאל אותה בעלה: איך את יודעת אז איך קען נישט בלאזן, האם היית בבית המדרש?...

במכת ארבה נאמר (שמות י', י"ז): ויסר מעלי רק את המות הזה. יש להבין מדוע דוקא במכת ארבה אמר פרעה "ויסר מעלי את המות", שנראה מדבריו שמכה זו חמורה ומכאיבה יותר משאר המכות.

והסביר זאת בעל "שארית מנחם" מווישווא זצ"ל בדרך בדיחותא, ע"פ דברי המדרש (והובא גם בבעה"ט) שמכת הארבה היתה היחידה שלא שלטה בשבת, וכשראה פרעה זאת נחרד ואמר: 'אוי ויי דאס איז א פרומע מכה, דאס איז ערגער פון אלע מכות...'

פעם בא אלי אדם אחד, ואמר לי שהוא הולך להינשא בפעם השלישית, ומבקש ברכה. אמרתי לו: הבית המקדש הראשון – נחרב, הבית המקדש השני – נחרב, הבית המקדש השלישי – לא ייחרב לעולם בעז"ה...

אחד אמר, שאדם המחכה לישועתו קצת קשה לו כשהולך לשמחה, כי שם כשמברך את הבעל שמחה הלה עונה לו בקרוב אצליך ולפעמים זה עושה לו הרגשה לא נעימה, אבל כשהולך לנחם אבלים ל"ע שם אין לו בעיה זו, כי אף אחד לא יאמר לו בקרוב אצליך רח"ל, וזהו מה שנאמר (קהלת ז', ב'): טוב ללכת אל בית אבל מלכת אל בית משתה...

פעם כשביקר הגה"ק מסקולען זי"ע בארץ ישראל, נסע למירון להתפלל בציון המצויינת של התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זי"ע. באמצע התפילה עם קהל עדת מרעיתו, עמד לידו אדם אחד – וכנראה הייתה לו איזו מחשבה רעה – וברצותו לגרש את היצר הרע ממנו, התחיל לצעוק "שייגעץ ארויס!"... והרבי שעמד בסמיכות אליו, אמר לו בתמימותו "איך גיי שוין" [אני כבר יוצא]...

פעם ביקש הגה"ק בעל "שפע חיים" מקלויזנבורג זי"ע מהרבנית כשביקר אצלו אדם גדול (כמדומה שהיה זה הגה"ק בעל "ישועות משה" מוויזניץ זי"ע) שתשים את המפה הלבנה של שבת על

השולחן לכבוד האורח, והרבנית סירבה, והסבירה, שבשבת נהוג שהרבי אומר פשעטיל גדול וארוך, והיא חוששת שכעת שיהיה המפה הלבנה של שבת על השולחן הרבי יאמר פשעטיל ארוך...

בגליון "דברים של טעם" הובא: סיפר הג"ר פנחס הירשפרונג זצ"ל: מעשה בכ"ק האדמו"ר מאמשינאוו זצ"ל, שביקר אצלו הגוברנאטאר מעיר ווארשא, והוליכו בכל בתי מדרשות שבעיר.

כשהגיעו לבית החסידים וראה איך שאחד הולך אנה ואנה, ואחד צועק וכדומה, וכל החסידים התפללו בלהבות אש מתוך צעקה, נענה שר העיר ואמר: יהודים חכמים אתם, אצלנו יכול "משוגע" אחד להפריע את כל התפילה, אתם עשיתם בית המדרש אחד מיוחד "לכל המשוגעים"...

שמעתי ממו"ח שליט"א, שאצל מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע התקיימו מניינים בבית הכנסת שבביתו בווייליאמסבורג מידי יום ביומו. יום אחד הגיע למניינו של הרבי אדם אחד עם כובע רחב שוליים, והיה נראה שמוצאו ממקסיקו, ולא ידעו אם הוא יהודי או לא, הוא רק הביט בהמתפללים אך הוא עצמו לא התפלל עמם.

ניגשו אליו כמה אנשים ושאלו אותו אם יכולים לעזור לו במשהו, אמר להם האדם שהוא יהודי והוא דר במקסיקו באזור מסויים, והוא היהודי היחיד שם ששומר שבת, ובשבת כשכולם נוסעים רח"ל עם המכונית שלהם להתפלל בבית הכנסת, אזי הוא היחיד שהולך ברגל כדי שלא לחלל את השבת, וכולם צוחקים

ממנו ואומרים לו "אתה סאטמערער", ולכן הוא הגיע לכאן לראות
מה זה "סאטמאר"...

כשסיפרו את זה אח"כ למרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע, חיך
בהנאה ואמר: אתם רואים! כשיש יהודי בקצה העולם והוא שומר
שבת, הרי הוא סאטמערער...

במסכת מגילה (דף ו' ע"ב) איתא "לאוקמי גירסא סייעתא מן
שמיא היא". מספרים שהגאון רבי ישעיה פיק זצ"ל כתב לרב אחד
שנתקשה בהבנת דברי הגמרא, ומחמת כן עשה "טעות" בגמרא,
דהנה במסכת מגילה איתא "לאוקמי גירסא סייעתא דשמיא" –
ר"ל, למחוק גירסא ולעשות טעות, אינו קונץ, אבל "לאוקמי גירסא"
– לתרץ הגירסא שכתוב בגמרא ולהבין הפשט שלא יהיה נצרך
לעשות טעות, לזה צריך הרבה סייעתא דשמיא...

מסופר שפעם נכנס שיכור העיירה אל הרב ואמר לו: רבי, אני
רוצה להתגייר! מדוע? שאל הרב ההמום. שמעתי שאצלכם
ביהדות "השתייה היא כדת" – דת כזו אני אוהב...

בשנת תשע"ז, בעת הביקור המרומם של מרן האדמו"ר
מוויז'ניץ שליט"א בארה"ב, התקיים בעיר לייקווד מסיבת "מלוה
מלכה" והדינר לטובת איגוד מוסדות וויז'ניץ, והרבי כיבד אותי
לברך על הכוס, ואמרתי שלא נטלתי ידים.

השנה (שנת תשפ"א), במוצאי יום הקדוש, בסוף עריכת השולחן
הטהור של הרבי שליט"א, שאל אותי הרבי "האם נטלת ידיים?",
כשאמרתי שכן, כיבד אותי הרבי לברך על הכוס. אח"כ אמרתי
להרבי יישר כח על הכיבוד, חייך הרבי ואמר "יישר כח שנטלת
ידיים..."

להגאון רבי יוסף שאול נאתנזאהן זצ"ל בעל שו"ת שואל
ומשיב, בא עני אחד לבקש נדבה, והגאון רבי יוסף שאול הלך לחדר
השני ליקח מעותיו, וכאשר בא בחזרה ראה שהעני גנב המורה
שעות (שעון), ואמר עתה מתורץ לי מה שאמרו חז"ל (רש"י בראשית
כ"ט, י"א) "עני חשוב כמת", דלכאורה קשה, הרי אנו רואין שהעני
אף היותר גדול ג"כ לא ירצה למות. אלא הכוונה היא, כמו שאין
רשאים להניח מת להיות יחידי בחדר, שצריך שומר שישמור עליו,
כך אין רשאים להשאיר עני יחידי בבית...

המשך מעמוד 3 | הגאון רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א

אלא לפניו בין שאר האנשים, כדי שיוכל להביט כל הזמן בפניו
בהכנעה גדולה. היה זה מחזה הוד לראות איך שהוא שותה בצמא כל
מילה ומילה שיוצאת מפי אביו בהכנעה ובכיסול, ולא הסיר את עינו
ממנו אפילו לרגע. ואף לימים כשכבר היה ראש ישיבת סאטמאר,
והיה גברא רבא וגם סבא, המשיך לנהוג כן, עד הסתלקותו של אביו
זצ"ל, ולא ויתר כלום על מצוות כיבוד אב באופן נפלא כל השנים -
כולן שוות לטובה.

ואמרתי גם את דעתי; אבל כשדיברתם מאחורי גבי הבנתי שזה לא
שייך אלי, ופשוט לא שמעתי מה שאתם מדברים...
הבית ישראל, שתמיד היה 'א שארפער' (חרף), הגיב על זה:
"סלונמינער רב, איך האט מיר צינימאן אויף פיצלעך..."



**היה זה מחזה הוד לראות
איך שהוא שותה בצמא**

**וכשכבר אחז בפסוק האחרון
של הפרשה נכנס אביו**

הרה"ק ה'דמשק אליעזר' מוויז'ניץ ז"ע ישב פעם בערב שבת ועבר
על הסדרה שניים מקרא ואחד תרגום, וכשכבר אחז בפסוק האחרון
של הפרשה נכנס אביו הרה"ק האהבת ישראל' מוויז'ניץ ז"ע ושאל
אותו משהו. השיב לו ה'דמשק אליעזר' מיד ואח"כ התחיל שוב
לעבור על הסדרה מההתחלה, כי הקפיד שלא להפסיק באמצע
שעובר על הסדרה שמו"ח.
החסידים שהיו שם התפלאו מאוד ושאלוהו למה הוצרך להפסיק
ולהתחיל הכל שוב, וכי לא היה שייך שאביו ימתן חצי דקה עד
שיגמור? השיב להם ה'דמשק אליעזר': "אם אבי צריך להמתין
עבורי אפילו חצי דקה, מה שווה כל השנים מקרא!"

כשהייתי צעיר לימים הייתי בן בית אצל מו"ר הגה"צ רבי יהודה הלוי
טירנויער זצ"ל, 'שומרי שבת', ושם היה לי דוגמה מופלאה
מחו 'כיבוד אב' - ה"ה בנו הצעיר יד"ג הגאון רבי יצחק אייזיק הלוי
טירנויער שליט"א, ממלא מקום אביו כרב ואב"ד 'שומרי שבת', והיה
זה מחזה נשגב מאוד לראות איך שהוא כיבד את אביו הגה"צ זצ"ל.
במשך כל השנים ליווה את אביו בכל מקום שרק הלך, ואחר כל
תפילה או שיעור שמסר הגה"צ זצ"ל הוא ליווה את אביו לביתו,
ואף שבדרכם בחזרה עברו דרך ביתו של רבי יצחק מכל מקום אף
פעם לא נכנס לביתו אלא המשיך ללוות את אביו על אף שהיה לו
כמה מלווים ואני בתוכם. ולא די שליווה את אביו עד לביתו, אלא
היה תמיד נכנס עמו לתוך ביתו ומסדר מה שצריך. וכשליווה את
אביו לאיזו שמחה לא עזב את אביו כל הזמן, רק כל כמה דקות ניגש
לאביו ושאלו אם הוא צריך שמהו.
ובעת שנתר אביו הגה"צ זצ"ל סעודת רעווא דרעוון לא ישב לצדו

(מתוך 'נועם שיח' - מכון אפרים לישלמה)

אמר לו הגאון רבי חיים מאיר ואזנר שליט"א כדברים האלה: "דע, שבמשך השנים שמעתי מאבי הרבה דברים נפלאים. אמנם איך פרעג נישט קיינמאל דעם טאטן איבער קיין שום זאך אלס כיבוד אב - מעולם לא שאלתיו על דבר שאמר 'מה המקור?', 'מי בעל הדברים?', 'ממי שמעת את זה?'"

הגאון רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אב"ד סאנטוב - לייקווד על כיבוד אב ואם

"כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ" (שמות כ, יא)



ובנסי נסים הוציאוני מן המים אל הקרח כל עוד נפשי בי, והיה נס גדול שהקרח לא נשבר גם מתחתיו של המציל את נפשי. והבהילוני לבית החולים, ועברתי ניתוח וכו', והחלטתי להתאפק ולא לספר להורי מהמאורע הזה כלל פן יגרום להם הדבר לפחד ולצער, ואני שמח שזוכתי לקיים - לפחות אז - מצוות כיבוד אב ואם כראוי!

שמעתי עובדא נפלאה מאת ידידנו המשפיע המפורסם הרה"צ רבי אהרן טויסיג שליט"א, משגיח רוחני בישיבת אלכסנדר, מהיושבים ראשונה בקרית מלך רב - קרית ויז'ניץ, וכך סיפר:

פעם אחת בחודש אלול היה נוכח בשיעור שמסר פוסק הדור הגאון האדיר בעל ה'שבט הלוי' זצוק"ל. לקראת סיום השיעור אמר כך: "אנו עומדים עכשיו לפני הימים הנוראים, ובוודאי רוצה כל אחד ואחד לעשות הכנה ראויה ורוציה כדבעי, ולכן", אומר ה'שבט הלוי', "חושבני, שבנוסף לכל סדרי הלימוד שיש לכל אחד ואחד, היה מן הראוי שיקבעו גם סדר ללימוד ספרי מוסר. ומרגלא בפומיה דמרגא ה'חתם סופר' ז"ע, שביום שהוא אינו לומד מוסר הוא מרגיש ירידה למשך ארבעה שבועות..."

כל הנוכחים הביטו אחד על רעהו בתימון, כי הלא ידוע לכל מה דמתאמרא בבי מדרשא, שהחת"ס העיד על עצמו שביום שאינו לומד מוסר הרי הוא מרגיש ירידה במשך "כל אותו היום", וכן כתוב בספר 'חוט המשולש' (תולדות חייו של החת"ס) ובעוד כמה מקומות, שבאותו יום היה מרגיש ירידה, ואילו ה'שבט הלוי' אומר

בספה"ק מובא, שלכאורה אנו רואים בעשרת הדברות דבר פלא, שכן בעשרת הדברות מצווים את האדם על דברים של 'בין אדם למקום', ולמה א"כ אמרו באמצע "כבד את אביך ואת אמך", שזה דבר השייך לכאורה ל'בין אדם לחברו'? ברם, ציווי זה דווקא נכתב שם כדי להורות לנו שהשווה כבודו לכבוד המקום, שצריכים לכבד את ההורים בדיוק כמו שמכבדים את הבורא יתברך שמו, וגם זה הוא דבר הנוגע ל'בין אדם למקום' כבשאר הדברות.

סיפר לי ידידי הרה"ג ר' רפאל געשטטנר שליט"א, בעמח"ס 'ומפו רב', שכ"ק אדמו"ר מרחמטסריווקא ארה"ב שליט"א, פעם בטרם חזרתו לארה"ב מארצנו הקדושה, כשהמונית כבר המתנה לו ואמו הרבנית ליוותה אותו, הרכין ראשו באמצע הרחוב - קבל עם ועדה - על מנת שאמו תניח ידה על ראשו ותברכהו. קנאים מסוימים התפללו לראותו עושה כך, אך הוא לא התייחס אליהם, שאין דבר העומד בפני מצוות כיבוד אם.

שמעתי מידידי הרב החסיד מו"ה יהושע חיים קאסטן שליט"א, משכמתי בקודש ויד ימינו של "ק"ק מרן אדמו"ר מרחמטסריווקא ארה"ב שליט"א, שבשנת תשמ"ד אושפז הרבי שליט"א בבית החולים ועבר ניתוח בעש"ק, והיה מאוד חלש מזה. ביום הראשון אחרי השבת התקשרה אליו אמו מארץ ישראל לדרוש בשלזמו, והרבי התאמץ בכל כוחו לדבר בקול ולעשות עצמו כאילו שהוא מרגיש טוב כדי שלא לצער את אמו, והדבר עלה לו בקושי רב, כי לאחר המאמצים האלה נחלש מאוד עד כדי התעלפות...

ואגב, אספר מה שבדידי הווה עובדא, שבימי בחרותי - בעת שלמדתי בבית מדרש גבוה דלייקווד - הגיע פעם אחת מו"ר הגה"צ רבי אליהו שמחה שוסטאל זצ"ל ראש ישיבת 'בית בנימין' סטעמפארד לשובות בשב"ק בעירנו לייקווד, והוא שהה בעבר השני של הנהר בלייקווד, ואז היה בימות החורף והנהר היה קפוא. ואז היה נהוג - עכ"פ אז - לעבור על הנהר הנגלד, והלכתי לביל ש"ק על הנהר הנגלד לעבור לצד השני, 'לקבל פני רבו'. באמצע הליכתי על גבי הנהר פתאום נשבר תחתיי הקרח ונפלתי לתוך הנהר - תוך החורף הקטן - והיה ממש סכנת נפשות, עד שהצילני השי"ת מרדת שחת,

הבן להגביה ולהעלות את כבודו של אביו, וחליה הוא גם יכול להשפיל אותו. ועל זה אמרתי, שעל האורח הגדול - ה"ה בנו הגדול של הרבי - יכולים לומר בצדק "ברא כרעיה דאבוה", כי הוא מרים את קרנו של אביו וכבודו בית וז'ניץ...

האמת היא, שאין לי קשר אישי עם הגאון רבי חיים מאיר ואזנר שליט"א, רק פגשתי אותו כמה פעמים בשמחות של חתנו, ה"ה ידידי מנעורי ש"ב כ"ק מרן האדמו"ר מקאסוב שליט"א, וכן ראיתי אותו כמה פעמים בהיותי אצל אביו מרן בעל ה'שבט הלוי' זצוק"ל - אך כמדומני שעובדא נפלאה הנ"ל דיו לומר עליו "ברא כרעיה דאבוה", כי בהתנהגה נעלה כזה הרי הוא מרומם את כבודו של אביו...



באמצע דיבר ה'אמרי חיים' שיחה אחת עם ה'בית ישראל' מאחוריו של ה'ברכת אברהם'

אחד מהדברים של כיבוד אב הוא שלא יעמוד במקומו (שו"ע י"ד סי' ר"מ ס"ב). ומבארים, שחז"ל ממשמעותו הפשוטה שלא יעמוד במקומו משום כבוד אביו, אזי משמעותו שגם כשאביו מדבר עם מישהו שלא ישמע מה שהוא מדבר, וכל שכן שלא יתערב ולא יאמר מה שנורא לו לדעתו.

שמעתי מאת הרה"צ רבי אלי' ראטה זצ"ל, משב"ק של הרה"ק רבי שלמה מזוועהיל ז"ע (זשכ"ת) להסתופף בצללו ולקבל ממנו הרבה דברים), שפעם ישבו שלושה אדמו"רים גדולים ודיברו יחד - ה"ה הרה"ק ה'אמרי חיים' מוויז'ניץ ז"ע, הרה"ק ה'בית ישראל' מגור ז"ע, והרה"ק ה'ברכת אברהם' מסלונים ז"ע, והם ישבו כך - שה'אמרי חיים' ישב מצד אחד, ה'בית ישראל' מצד שני, ובאמצע ישב ה'ברכת אברהם'. כל הזמן דיברו ה'אמרי חיים' וה'בית ישראל' זה עם זה בפניו של ה'ברכת אברהם', ומפעם לפעם פנו אל ה'ברכת אברהם' שישב במרכז ושאלו: "סלוניימער רבי, מה דעתכם?", והוא היה משיב.

באמצע דיבר ה'אמרי חיים' שיחה אחת עם ה'בית ישראל' מאחוריו של ה'ברכת אברהם', בשונה מהפעמים הקודמות שדיברו יחד בפניו. לאחר שגמרו שאל ה'בית ישראל' להרה"ק מסלונים מה דעתו בנידון, והשיב ה'ברכת אברהם': "סליחה, באיזה נידון?". ושאל ה'בית ישראל': "האם אתם לא שומעים?", והשיב ה'ברכת אברהם': "לא שמעתי כלום!". והסתכלו עליו בעיניים תמהות, ושאלו בפליאה: "הלא המשכנו לדבר כמו שדיברנו עד עכשיו?!", ואז השיב להם ה'ברכת אברהם' דברים נוראים, וכך אמר:

"בעודני נער הקשבתי פעם לתוכן שיחתם של אבי ואמי, וכאשר אבי הבחין בכך קרא אותי אליו ואמר לי שהוא רוצה ללמד אותי יסוד חשוב בחיים: 'כשאדם מדבר עם אחר - ולא אלקי - אזי אל תקשיב כלל למה שהם מדברים, ועל אחת כמה וכמה כשההורים מדברים ביחד שלא תיגש להקשיב מה שהם מדברים'. ומאז, כששני אנשים מדברים ביניהם מה שלא נוגע אלי אני פשוט לא שומע! ולכן כשדיברתם כל הזמן בפניי הבנתי שגם אני שייך בזה, והקשבתי

בשמו שהרגיש כן למשך "ארבעה שבועות"... אך כמוכן שאף אחד לא אמר שום דבר.

מספר רבי אהרן, שלאחר היעור נגש אל בנו הגדול של מרן ה'שבט הלוי', ה"ה הגאון הגדול רבי חיים מאיר הלוי ואזנר שליט"א (כעת גאב"ד ז'כרון מאיר), ושאל אותו אם הוא יודע את המקור של "ארבעה שבועות", אך רבי חיים מאיר שליט"א אמר לו שאינו יודע. ואז ביקש ממנו רבי אהרן שיואל בטובו לגשת אל אביו הגדול ולבקש ממנו להודיעו איה מקור דבריו. ועל זה אמר לו רבי חיים מאיר כדברים האלה: "דע, שבמשך השנים שמעתי מאבי הרבה דברים נפלאים, וגם דבר זה שעליו אנו דנים כבר שמעתי מפיו כמה פעמים. אמנם איך פרעג נישט קיינמאל דעם טאטן איבער קיין שום זאך אלס כיבוד אב - מעולם לא שאלתי על דבר שאמר 'מה המקור?', 'מי בעל הדברים?', 'ממי שמעת את זה?'...".

והמשיך רבי אהרן וסיפר, שלבסוף נגש הוא בעצמו לשאול את מרן בעל ה'שבט הלוי' למקור דבריו, והוא השיב לו, ואחר כמה שנים מצא איזה מקור בספר אחד, ואז חזר ואמר לבעל ה'שבט הלוי' מה שמצא באותו ספר... וכך המשיך רבי אהרן להאריך בפרטי המעשה.



הנה לא אמשיך את המעשה, רק ברצוני לעצור כאן ולהשתעשע בנוקדה נפלאה זו שהוכיח דבריו כבודך אב ולא הייתה נוגעת לעצם המעשה שסיפר מבעל ה'שבט הלוי' - כי דבר זה עשה עלי רושם גדול.

הבה ונתבוננה - יהודי שהוא בעצמו זקן ואדם גדול ומעיד על עצמו שמעולם לא שאל את אביו שום דבר על מה שמע ממנו! אף פעם לא שאל אותו "מה המקור?", וכו', ואפילו בכגון דא, שדברים ידועים הם ממורן החת"ס - שלא כמו שאמר אביו - והרי זה בבחינה של "תורה היא וללמוד אני צריך" - מ"מ לא רצה לשאול את אביו את מקור הדברים! וגם כשביקשו ממנו לגשת אליו הוא עדיין לא רצה... הנה, בשנת תשס"ח התקיימה שבת התוועדות לחסידי ויז'ניץ בארה"ב וקנדה, בראשות האורח הנעלה מארץ ישראל, ה"ה בנו הגדול של מרן הגה"ק בעל ה'ישועות משה' ז"ע (כהיום כ"ק מרן אדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית ויז'ניץ בני ברק), ופסגת ההתוועדות הייתה הסעודה דצפרא דשבתא, שסעדו כולם ביחד עם האורח הגדול שליט"א, ואני זכיתי להיות או' נואם הכבוד, וכך אמרתי בתוך הדברים:

ידוע מה שאומרים העולם "ברא כרעיה דאבוה", ובאמת מקורו קדום כבר בדברי חז"ל (עירובין ע"ג) וכוונת הדברים היא, שכן הרי הוא ברכיו של אביו. אלא שבאמת יש לברר ענין זה, מה ענין 'ברך' לכאן, למה המשילוהו דווקא ל'ברך', האם לא היה מן הראוי יותר להמשיך את הבן ל'ראשו' של אביו או שהבן הוא 'יד ימינו' של אביו? ברם, פשרו של דבר כך הוא: שהנה ה'ברך' עלידה מגביה האדם את עצמו ועלידה הוא כורע - "כורע על ברכיו" (ראה מלכים א' ח, נד), עלידה הוא מתעלה ועלידה הוא גם נופל. זוהי הכוונה במאמר חז"ל "ברא כרעיה דאבוה", שהבן הוא ה'ברך' של אביו, בכוחו של



קהל זכרון אלעזר סאנטוב



ע"ש הגה"ק רבי אלעזר לעוו ז"ע בעל "שמן חוקח" אב"ד סאנטוב • וע"ש נינו הנקרא על שמו הרה"ח הגעלה מו"ה יעקב אלעזר פרידמאן ז"ל

Congregation Zichron Elazar • 16 Irene Court • Lakewood, N.J. 08701

בהנהלת הרב שלמה זלמן פרידמאן שליט"א

ב"ה

יושב ראש

כ"ק הגה"צ פה מפיק מרגליות
רבי משה פאנעט שליט"א
אדמו"ר מדעש

ברגשי כבוד וידידות
הננו מתכבדים להזמין את מע"כ הי"ו למסיבת

מלוה מלכה

לטובת החזקת

בית מדרשינו והמקוה

נואם הכבוד

פה מפיק מרגליות

פרטים יבואו בע"ה

שתתקיים בעהשי"ת

מוצש"ק פ' כי תשא

כ"ב אדר תשפ"א הבעל"ט

March 6, 2021

בהיכל בית מדרשינו

בשעה 9:00

מוקדש לעילוי נשמת

האי גברא יקירא, רודף צדקה וחסד
מו"ה ישראל הכהן כהנא ז"ל
בן מו"ה שלמה הכהן ז"ל
נלב"ע כ"ב כסלו תשפ"א

נתנדב על ידי בנו
הנגיד החסיד המפורסם
מו"ה יודא יעקב הכהן כהנא הי"ו
ראש הקהל "צמח צדיק" וויז'ניץ במאנסי

בהשתתפות ראשי הישיבה ורבני העיר שליט"א

לכבוד רב יה' גודל השתתפותכם בגוף ובממון
לרומם להדר ולחזק קהלתינו הק' ופעולותי'
להגדיל תורה ולהאדירה

המצפים לקבל פניכם בשמחה

וועד המלוה מלכה



הרבי יודע מהיכן אני בא...

סיפר לי כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-ירושלים שליט"א, שבראש השנה העעל"ט שהה בארץ ישראל בקרב חסידי ומעריציו, והתוכנית הייתה לחזור לאמריקא מיד לאחר יום הקדוש לחסות בימים טובים של סוכות ושמני עצרת בקרב חסידי ומעריציו באמריקא. אמנם לאחר שמחת התפסות וירוס הקורונה בימים אלו בארץ ישראל, הוחלט להטיל סגר ולסגור גם את שדה התעופה (לופט-פעלד), הפצירו בני המשפחה של הרבי, שיתפוס את הפליגער ראשון שיכול, ויחזור לביתו באמריקא מיד לאחר ראש השנה - עוד קודם יום הקדוש. מספר הרבי, שבכל מצב הוא משתדל להעמיד את דמות דיוקנו של אביו (הנה"ק בעל "תורת מרדכי" מוויזשניץ זי"ע) לנגד עיניו, ולהתבונן היטב "מה היה אבי עושה במצב כזה". אומר הרבי, שאז נזכר בדבר נפלא שראה אצל אביו זי"ע, וכך מספר הרבי:

היה זה בשנותיו האחרונות של זקני הרה"ק מרן בעל "אמרי חיים" מוויז'ניץ זי"ע, שהיה מאוד חולה והמצב היה חמור ביותר. יום אחד נכנסו בבהלה לבית המדרש בשעה שאבי היה באמצע השיעור שהיה רגיל למסור מידי יום ביומו, ואמרו לו שהמצב של אביו ה"אמרי חיים" התדרדר מאד, והוא צריך לתפוס פליגער ולנסוע מיד לארץ ישראל, לראות את אביו בעודנו חי, ואבי - מספר הרבי - יצא מיד מבית המדרש. כשיצא אבי, נשתהה לפתע זמן מה, והחל מתהלך אנה ואנה כשהוא מתעמק בשרעפיו ותפוס במחשבותיו, לאחר איזה רגעים, נעזר ממחשבותיו וחזר לבית המדרש, והמשיך למסור את השיעור, ורק כשגמר את השיעור נתפנה לעסוק בענין אביו, ואז אמר אבי, שיהודי אסור לאבד את עשתונותיו, "א יוד טאר זיך נישט פארלירן - מ'כאפט נישט" - אפילו כשמישיח יבוא, אם מישהו יהיה באמצע שיעורי תורה, ונשאר לו עוד כשעתיים עד לגמר השיעורים, אז יסיים תחילה את שיעוריו, ורק אח"כ יצא לקבל את פני משיח צדקנו... מסיים הרבי ואמר: גמרתי בדעתי לא לאבד את עשתונותיי - איך גיי נישט כאפן - והשלכתי על ה' יבני, וקויתי לטוב, והחלטתי להישאר בא"י ליום הקדוש, וב"ה שהייתה לי סייעתא דשמיא, ולאחר יום הקדוש יצא הפליגער שלי כמתוכנן, והכל על מקומו בא בשלום בלי שום עיכובים ובעיות...



סיפר לי כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-ירושלים שליט"א, שהיה יהודי עשיר אחד מודרני, שהייתה לו שייכות לבית וויז'ניץ, והיה נותן לאביו הרבי בעל "תורת מרדכי" זי"ע סכומים עצומים מאוד של כסף. פעם - מספר הרבי - שאלתי את העשיר הזה "מהו הסיבה שאתה נותן כל כך הרבה כסף לאביו?". אמר לי האיש "אם אתה שואל אז אענה לך", וכך סיפר לי העשיר הזה: לפני שנים הלכתי לקולנוע (קֶטְעִיאָטֶקֶר) רח"ל, וכשיצאתי משם, שמעתי שבמרחק לא רב מתקיימת התונה בחסידות וויזשניץ של אביו, ונכנסתי פנימה, והחלטתי לגשת להרבי עם כל שאר החסידים לאחל לו ברכת "מזל טוב" לכבוד השמחה. כשנכנסתי, נעמדתי עם כל החסידים בשורה לגשת אל הרבי לברך "לחיים", והרבי בירך את כל אחד ואחד. כשהגיע התור שלי, ועברתי אצל הרבי, לפתע עצם הרבי את עיניו, והתחיל לגלגל את זקנו, וכשהלכתי, שוב פקח הרבי את עיניו והקהל המשיכו לעבור אצלו לברך "לחיים". מספר האיש: בתחילה חשבתי שזה מקרה, והחלטתי לעבור עוד פעם ולומר "לחיים" להרבי שנית. עברתי שוב, וכשעברתי אצל הרבי, עצם שוב הרבי לפתע את עיניו והתחיל לגלגל את זקנו עד שעברתי אני, ואז פקח את עיניו והמשיכו החסידים לעבור אצלו ולברך "לחיים". אומר היהודי: כשראיתי את זה, עמדתי נבהל ומשתומם כשלשוני דבוקה לחכי, וחשבתי לעצמי "הנה הרבי יודע מהיכן אני בא!! לרבי כזה ברצוני לתמוך..."



כידוע שהנה"ק בעל "תורת מרדכי" מוויזשניץ זי"ע, בסוף ימיו הוא כמעט ולא ראה בעיניו רח"ל, וסדרו לו דיסקים (סידים), שעליהם הקליטו שיעורים על הגמרא לפי דרך לימודו של הרבי, כדי שהרבי ירווה את צמאוונו בתורה ויוכל להמשיך לשקוד על תלמודו. ואגב, ידוע מה שמספרים, שגם קודם הפטירה היה שומע את השיעורים, וכשבדק את הדיסק, ראו שהמילים שנשמעו בעת הפטירה היו המילים בגמרא "נח נפשי דרבי"... סיפר לי האדמו"ר מוויזשניץ-ירושלים שליט"א, שפעם אחת כשלקחו את אביו הרבי לבית החולים, מיד כשבאו לשם, שאל הרבי "היכן הם הסידים של הגמרות?", וכשאמרו לו שתיכף יביאו את זה ותחילה צריכים לסדר את החבילות שהביאו אתם, אמר הרבי "חבל על הזמן! עד שיסדרו את החבילות, בוא נלמד בחברותא..."

